

LEVA & UPPLEVA | HEMVÄNDARE

Foto: Kristina Wirén

Från jobb i England till pensionärsliv i Småland

En del flyttar utomlands när arbetslivet är över. Britta och Jan-Erik Fransson gjorde tvärtom och flyttade hem igen efter flera år utomlands. De hittade sitt drömhäus i Långasjö, Småland.

Vi flyttade hit för femton år sedan. Så länge har vi aldrig bott på något ställe, säger Britta och dukar fram hembakt bröd till kaffet.

Varken hon eller Jan-Erik hade någon koppling till Långasjö, som är en del av Emmaboda kommun. Men det gick fort för dem att etablera sig i samhället. Britta är ursprungligen från Boden och han från Vetlanda. De flyttade sedan till Göteborg där Jan-Erik fortsatte på Chalmers. Hans jobb, bland annat på ABB och Hägglunds, har gjort att familjen flyttat ofta.

I valet och kvalet

2002 planerade Jan-Erik att gå i pension.

– Efter sju år i England började vi planera hur vi ville ha vårt pensionärliv. Vi måste bestämma oss, stanna kvar i England eller flytta hem. Vi hade kommit in i livet där med vänner, och stod verkligen i valet och kvalet, berättar Britta.

*Efter sju år i England började vi
planera hur vi ville ha vårt
pensionärliv.*

De bodde i Derbyshire i östra Midlands i Storbritannien, stora delar av nationalparken Peak District National Park ligger i grevskapet.

Saknar pubarna och klimatet

– Vissa saker saknar man. Som när man vandrat en hel dag och fick se en liten by, siktade in sig på kyrkan för bredvid den låg alltid en pub där man kunde äta söndagsmiddag för ingenting. De första åren här kändes det konstigt att inte kunna vara ute på det viset.

Andra saker på plussidan var klimatet.

– Trädgårdssäsongen är lång där, det var bara i december och januari vi inte gjorde något. Vi hade en stor trädgård, tyckte grannarna, även om den bara var en tredjedel så stor som den vi har nu.

Rötterna drog

På minussidan fanns framför allt en sak:

– Det vi inte saknar är den intensiva trafiken och köerna, och det blir bara värre. Det var en av faktorerna som vägde över. Plus att vi hade var sin förälder kvar i Sverige, rötterna drog.

ATT FLYTTA HEM IGEN

- När man flyttar tillbaka till Sverige ska man kontakta sitt lokala skattekontor och skriva in sig som boende i Sverige igen.
- När man är folkbokförd har man rätt till sjukvård på samma villkor som alla andra. Har man pension från annat EU/EES-land behöver man intyg från landet som betalar ut pension.
- Kerstin Gustafsson har skrivit boken Återflyttning till Sverige: Handbok & Checklista. Den senaste upplagan är från 2004. Boken är slutsåld men finns på biblioteket.

DÖLJ FAKTARUTA

Lång husjakt

De har fortfarande kontakt med sina brittiska vänner.

– Våra närmaste grannar har varit över till Sverige varje påsk, de har varit med i fjällen. Två andra familjer har också varit här, men nu har de blivit lite äldre så det blir mest vykortskontakt.

När de bestämde sig för att flytta hem, började de leta hus på nätet. Det skulle ta flera år innan de hittade drömhuset.

– Vi ville ha ett litet behändigt hus, och med lokaler där vi kunde ha galleri och verkstad.

Inte sysslösa

Men det blev ett rejält hus, med lada och garveri och en tomt på en hektar. Under åren har Jan-Erik och Britta nyanlagt en trädgård med en damm och använt mängder med småländsk sten för att bygga gångar och murar. I dag kan man skymta Långasjön som tidigare var helt igen igenvuxen.

– Vi har tagit det bit för bit. Det var bara sly och vass, det fanns inga vägar och inga murar. Vi är inte sysslösa direkt, och vi sover gott efter en dags trädgårdsarbete.

Man lär sig den hårda vägen.

När de köpt huset förstod de att det också ingick ett hembygdsmuseum.

– Det var i eländigt skick. Men hembygdsföreningen flyttade grejerna till Klasatorpet, och det är där de hör hemma. Det blev ett mycket fint museum, säger Britta.

Klasatorpet blev känt som Korpamoen när Vilhem Mobergs Utvandrarna filmades 1968, och sommartid kan besökarna uppleva en äkta småländsk torparmiljö med stuga och ladugård, jordkällare och vattenkälla.

Eget galleri

När lokalen var tom fick Britta och Jan-Erik börja med att flytta väggar, laga golv, installera belysning och inte minst städa innan de kunde öppna sitt galleri. De första åren hade de öppet från maj till september, men insåg att det kom rätt få besökare på för- och eftersäsong.

– Man lär sig den hårda vägen.

Det brukar komma omkring tusen besökare per säsong.

Brittas ambition från början var att satsa på unga konstnärer. I dag är det både unga och mer etablerade, och dessutom säljer hon produkter från lokala konstnärer och hantverkare.

Driver tidning

I år blir det den elfte sommaren med galleriet.

– Vi jobbar på så länge det är roligt och orken finns.

Jan-Erik blev redaktör 2005 för tidningen Träskoposten. Den ges ut fyra gånger om året och delas ut gratis till alla hushåll i Långsjö socken. Från början var den mest ett informationsblad men tidningen har utvecklats till en kulturtidskrift med olika teman. Han planerar, fotograferar och redigerar, och jobbar periodvis intensivt med tidningen.

– För mycket, säger hustrun.

”Årets Karl-Oskar”

2008 fick Jan-Erik och Britta årets hedersomnämning av Emmaboda kommun för sitt arbete med galleri Garvaregården, och 2013 utsågs Jan-Erik till ”Årets Karl-Oskar”«. Det är det finaste man kan bli i Emmaboda. Bland tidigare pristagare finns den världsberömda glaskonstnären Bertil Vallien. Dessutom har de fått Centerpartiets Guldklövern som delas ut till lokala hjältar med motiveringen: ”Man visar att man även på landsbygden kan starta upp värdefulla projekt som gör Långsjö och kommunen kända långt utanför kommungränserna”.

Text: Karin Asmundsson

Foto: Kristina Wirén

Tidningen Seniorens
PUBLICERAD 2018-03-22